

Odpusty za zmarłych cz. 1

Wiara w życie wieczne i konieczność pomocy zmarłym widoczna była już w Starym Testamencie. Juda Machabeusz, syn Matatiasza, należał do sławnej rodziny Hasmoneuszy zamieszkującej Palestynę przełomu II i I wieku przed Chrystusem. Juda został przywódcą żydowskiego powstania przeciw syryjskiemu władcy Antiochowi IV Epifanesosowi. W pierwszej połowie II wieku przed Chrystusem Żydzi prowadzili walki o niepodległość z sąsiednimi ludami. Przywódcą był właśnie Juda Machabeusz. Podczas jednej z bitew przeciw Gorgiaszowi, gubernatorowi Idumei (regionu leżącego na południu Palestyny), poległo wielu żołnierzy z wojska Judy. Po zakończeniu walk ocalali żołnierze chcieli - zgodnie z pobożnym obowiązkiem - pochować zmarłych. Wtedy to znaleźli pod ich tunikami nieznane przedmioty (**por. 2Mch**). Juda widział w śmierci żołnierzy Bożą karę za ich postępek. Musiał jednak wierzyć w możliwość oczyszczenia śmierci, postanowił bowiem wraz z żołnierzami moc się za zmarłych. Juda zauważywszy, że wielu jego żołnierzy modli się za współtowarzyszy, *„sprawił, że złożono ofiarę przebłagalną za zabitych, aby zostali uwolnieni grzechu” (2Mch 12,45).*

Samo słowo „czyścić” (łac. purgatorium) pochodzi od słowa „czyścić” (purgare) i odnosi się do stanu dusz po śmierci, które wymagają oczyszczenia, zanim staną przed Bogiem. *„A świątyni w nim nie dojrzałem: bo jego świątynią jest Pan Bóg wszechmogący oraz Baranek - pisał Św. Jan. - I Miastu nie trzeba słońca ni księżycy, by mu świeciły, bo chwata Boga je oświetliła, a jego lampą - Baranek. I w jego świetle będą chodziły narody, i wniosą do niego królowie ziemi swój przepych. I za dnia bramy jego nie będą zamknięte: bo już nie będzie tam nocy. A nic nieczystego do niego nie*

wejdzie ani ten, co popełnia ohydę i kłamstwo, lecz tylko zapisani w księdze życia Baranka” (Ap 21,22-27).

Katechizm Kościoła Katolickiego uczy: „Ci, którzy umierają w łasce i przyjaźni z Bogiem, ale nie są jeszcze całkowicie oczyszczeni, chociaż są już pewni swego wiecznego zbawienia, przechodzą po śmierci oczyszczenie, by uzyskać świętość konieczną do wejścia do radości nieba”. (KKK 1030). Dalej: „To końcowe oczyszczenie wybranych, które jest czymś całkowicie innym niż kara potępionych, Kościół nazywa czyścem”. (KKK 1031).

Między innymi w dokumentach soborowych z **1274 Soboru Lyońskiego II** roku czytamy: „Jeśliby prawdziwie pokutujący zakończyli życie w miłości [Boga] jeszcze przed godnym zadośćuczynieniem czynami pokutnymi za popełnione grzechy i zaniedbania, wówczas ich dusze (...) zostają po śmierci oczyszczone karami czyścowymi, czyli ekspiacyjnymi. Do złagodzenia tego rodzaju kar dopomaga wstawiennictwo wiernych żyjących, a mianowicie ofiary Mszy świętej, modlitwy, jałmużny i inne akty pobożności, które zgodnie z postanowieniami Kościoła jedni wierni zwykli ofiarować za innych wiernych” (BF VIII/106).

Zmarłym możemy pomagać na wiele sposobów, a jednym z nich są odpusty. Wyróżniamy odpusty zupełne i cząstowe.

Do uzyskania odpustu zupełnego wymagane są:

1. wykonanie czynu obdarzonego odpustem
2. wykluczenie przywiązania do wszelkiego grzechu, nawet lekkiego
3. spełnienie trzech warunków:
 - spowiedź sakramentalna czyli stan łaski uświęcającej
 - Komunia św.
 - modlitwa w intencjach Ojca św.

Odpust zupełny możemy uzyskać m.in.:

1. Codziennie

1. Za pobożne i wspólnotowe odmówienie cząstki Różańca Świętego, w sposób ciągły, z rozważaniem tajemnic różańcowych, w kościele albo w kaplicy albo rodzinie albo we wspólnocie zakonnej, we wspólnocie wiernych, zwłaszcza gdy wiele osób gromadzi się w jakimś szlachetnym celu.

2. Za czytanie Pisma świętego z czcią należną Słowu Bożemu i na sposób lektury duchowej przynajmniej przez pół godziny z tekstu zatwierdzonego przez władzę kościelną. Kto nie może czytać osobiście, wystarczy gdy słucha czytającego nawet przez środki audiowizualne.

3. Za nawiedzenie i adorowanie Najświętszego Sakramentu przez pół godziny.

4. Za pobożne odprawienie Drogi Krzyżowej - przed stacjami prawnie erygowanymi - połączone z rozważaniem Męki i Śmierci Chrystusa - i przechodzeniem od stacji do stacji.

6. Za pobożnie odmówienie Koronki do Miłosierdzia Bożego w kościele lub kaplicy wobec Najświętszego Sakramentu publicznie wystawionego lub przechowywanego w tabernakulum. Jeżeli wierny z powodu choroby lub innej słusznej racji nie może wyjść z domu, ale odmówi Koronkę do Miłosierdzia Bożego z ufnością i z pragnieniem miłosierdzia dla siebie oraz gotowością okazania go innym, pod zwykłymi warunkami również zyskuje odpust zupełny (Dekret Penitencjarii Apostolskiej z dnia 12.01.2002 dotyczy całego terytorium Polski).

2. W ciągu roku:

1. W Nowy Rok (1 stycznia): za pobożny udział w śpiewie lub recytacji w kościele lub kaplicy hymnu „O Stworzycielu, Duchu przyjdź”.

2. W każdy piątek Wielkiego Postu: za odmówienie przed obrazem Jezusa ukrzyżowanego po przyjęciu Komunii świętej modlitwy „Oto ja, o dobry i najśłodszy Jezu”.
3. W okresie Wielkiego Postu raz w tygodniu: za udział w nabożeństwie „Gorzkich żalów” w jakimkolwiek kościele lub kaplicy na terenie Polski
4. W Wielki Czwartek: za pobożne odmówienie hymnu „Przed tak wielkim Sakramentem” podczas uroczystej repozycji Najświętszego Sakramentu po Mszy Świętej Wieczery Pańskiej.
5. W Wielki Piątek: za pobożne uczestniczenie w liturgii Wielkiego Piątku połączone z adoracją Krzyża.
6. W Wielką Sobotę: za odnowienie w czasie liturgii Wigilii Paschalnej przyrzeczeń chrzcielnych według formuły zatwierdzonej przez Kościół.
7. W II Niedzielę Wielkanocną, czyli Miłosierdzia Bożego
8. W uroczystość Zesłania Ducha Świętego: za pobożny udział w śpiewie lub recytacji w kościele lub kaplicy hymnu „O, Stworzycielu Duchu, przyjdź”.
8. W uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej: za udział w uroczystej procesji eucharystycznej prowadzonej w kościele czy poza nim .
9. W uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa: za publiczne odmówienie aktu wynagrodzenia Najświętszemu Sercu Pana Jezusa.
10. W uroczystość Św. Apostołów Piotra i Pawła: za użycie przedmiotu religijnego (np. krzyżyka, różańca, medalika), poświęconego przez papieża lub biskupa, i odmówienie wyznania wiary zatwierdzonego przez Kościół.
11. W Stary Rok (31 grudnia): za pobożny udział w śpiewie lub recytacji w kościele lub kaplicy hymnu „Ciebie Boga wysławiamy,, w celu okazania wdzięczności za łaski minionego roku.
12. W dniu Pierwszej Komunii Świętej: za przystąpienie do Pierwszej

Komunii świętej lub pobożny udział w uroczystości pierwszokomunijnej.

13. W czasie Misji parafialnych: Za udział w kilku kazaniach misyjnych, łącznie z udziałem w uroczystym zakończeniu misji.

14. Za udział w ćwiczeniach duchowych trwających przynajmniej pełne trzy dni (rekolekcje).

3. Za nawiedzenie kościoła lub kaplicy/ nawiedzenie miejsc.

Podczas nawiedzenia kościoła lub kaplicy w każdym wypadku należy pobożnie odmówić „Ojcze nasz” i „Wierzę”. Jeżeli nawiedzenie przepisane jest w określonym dniu, wówczas można to uczynić od południa dnia poprzedniego do północy oznaczonego dnia.

1. Za nawiedzenie kościoła parafialnego:

a) w uroczystość tytułu kościoła parafialnego

b) 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli)

2. Za nawiedzenie kościoła lub kaplicy w dniu Wspomnienia Wszystkich Wiernych Zmarłych (2 listopada).

3. Za pobożne nawiedzenie cmentarza w dniach 1-8 listopada połączone z modlitwą choćby myślą za zmarłych. Odpust ten można ofiarować tylko za zmarłych.

4. Za pobożne nawiedzenie kościoła lub ołtarza w dniu jego poświęcenia (dedykacji).